

6.

Övriga institutioner.

Övriga insti- tutio- ner. Ledamöter av riksdagens första och andra kammare, valda för Stockholms stad.

Första kammaren.

Första kammarens ledamöter väljas enligt proportionell valmetod till ett antal av 150 av landstingen och stadsfullmäktige i de städer, som ej deltaga i landsting. Valet gäller för en tid av 6 år, räknade från och med januari månads början året efter valet. Varje landstingsområde och sådan stad, som nu är nämnd, utgör en valkrets, för vilken efter folkmängden inom dess område väljes en riksdagsman för varje fullt tal, motsvarande en etthundrafemtiondedel av rikets folkmängd. Avgår riksdagsman före mandattidens slut, fylles ledigheten genom ny sammanräkning av de vid allmänna valet avgivna röstsedlarna.

Valkretsarna indelas enligt vallagen i sex grupper. Varje år skall inom en av dessa grupper förrättas val för nästföljande sex år. För valen iakttages den ordning mellan grupperna, som anges i vallagen. Stockholms stad, som tillhör första gruppen, äger jämlikt kungl. kungörelsen den 8 maj 1914 utse tio ledamöter. Val för perioden 1916—1921 förrättades den 20 sept. 1915.

Ledamöter.

Wallenberg, K. A., förutv. minister för utrikes ärendena (»stadsfullmäktiges moderata grupp»); **Trygger, E.**, f. d. justitieråd (»stadsfullmäktiges moderata grupp»); **Klefbeck, E. A.**, komminister, stadsfullm. (»arbetarepartiet»); **Östberg, J.**, f. d. kammarrättsråd, stadsfullmäktiges ordf. (»stadsfullmäktiges moderata grupp»); **Lamm, H. F.**, grosshandlare, stadsfullm. (»de frisinnade»); **Langenskiöld, B. K. J.**, frih., f. d. bankofullmäktig (»stadsfullmäktiges moderata grupp»); **Lindley, Ch. G.**, svenska transportarbetarförbundets förtroende- man (»arbetarepartiet»); **Nyström, J. F.**, lektor, stadsfullm. (»stadsfullmäktiges moderata grupp»); **von Sydow, A. Hj.**, direktör (»stadsfullmäktiges moderata grupp»); **Ström, O. F.**, förlagschef, stadsfullm. (»arbetarepartiet»).

Andra kammaren.

Stockholms stad har till 1910 års ingång varit indelad i fem valkretsar för riksdagsmannaval till andra kammaren med rätt att välja 21 riksdagsmän. Genom vallagen av den 26 maj 1909 delades staden i tvenne valkretsar, den första omfattande Storkyrko-, Klara, Kungsholms, Maria och Katarina förs.; den andra omfattande Jakobs, Johannes, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars förs. Genom en ändring i lagen av den 1 juni 1912 lades det nyinkorporerade Brännkyrka till första kretsen fr. o. m. 1913 års ingång och genom lagen den 9 juni 1916 lades

Bromma till första kretsen, varemot Klara överflyttades till andra (jfr vidare statistiska avdelningen). Vardera kretsen valde ursprungligen sju ledamöter; genom kungl. kungörelse den 13 maj 1914 ökades emellertid antalet representanter för första kretsen till åtta. Valen förrättas enligt proportionell valmetod av utav magistraten för varje valdistrikt utsedda deputerade på ett eller flera ställen inom varje valkrets i de lokaler, som till det antal, magistraten bestämmer, hållas magistraten till handa av drätselnämnden.

Andra kammarens ledamöter väljas för en tid av tre år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett. Avgår riksdagsman för andra kammaren, innan den tid, för vilken han blivit vald, till- ändalupit, verkställes ofördröjligen vid offentlig förrättu- ing ny sammanräkning av röster enligt vissa i vallagen bestämda grunder.

Valet för åren 1915—17 ägde rum den 25 september 1914. Nya röstsammanräkningar hava under perioden skett: i första kretsen efter avlidne doktor F. Berg och efter kassör E. J. Söderberg, som överflyttats till första kammaren, samt i andra kretsen efter avlidne vice häradshövdingen K. A. Staaff.

Nytt val för perioden 1918—20 sker i septem- ber 1917.

Första valkretsen

(äldre indelningen, omfattande Storkyrko-, Klara, Kungsholms, Maria, Katarina och Brännkyrka församlingar).

Branting, K. Hj., redaktör (»arbetarepartiet»); **Lindman, S. A. A.**, minister för utrikes ärendena (»försvaret främst»); **Lindqvist, A. H.**, landsorga- nisationens ordf. (»arbetarepartiet»); **Björling, J.**, folkskollärare, stadsfullm. (»arbetarepartiet»); **Cederborg, A.**, rådman, stadsfullmäktiges vice ordf. (»de frisinnade»); **Hallendorff, C. J. H.**, pro- fessor (»försvaret främst»); **Höglund, C. Z. K.**, redaktör, stadsfullm. (»arbetarepartiet»); **Teng- dahl, K. A.**, tjänsteman, stadsfullm. (»arbetare- partiet»).

Andra valkretsen

(äldre indelningen, omfattande Jakobs, Johannes, Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Åkerman, G. R. J., statsråd (»försvaret främst»); **Lindhagen, C. A.**, borgmästare, stadsfullm. (»arbetarepartiet»); **Hildebrand, K. E. H.**, fl. d.r., riksgäldsfullmäktig (»försvaret främst»); **Palm- stierna, E. K.**, frih., riksgäldsfullmäktig, stads- fullm. (»arbetarepartiet»); **Byström, J.**, redaktör (»de frisinnade»); **Lübeck, S. E. J.**, kapten (»försvaret främst»); **Winberg, C.**, redaktör (»arbetarepartiet»).

Stockholms stads borgerskap.

Burskap såsom borgare meddelas numera av magistraten, efter det borgerskapets femtio äldste förut blivit hörda och avgivit yttrande. Burskapsägande borgare åtnjuta vissa förmåner i avseende på rätt till pension från borgerskapets bemedlingskommission och intagning å borgerskapets gubbhus. Å borgerskapets ankhus kunna endast ankör efter borgare vinna inträde. Inom borgerskapet utgöra borgerskapets femtio äldste en särskild delegation (se nedan).

Borgerskapets institutioner.

Börshuset (ingång från Trångsund), St.; rt. 91 94, st. 23 14; expeditionstid: 10—1.

Sekreterare hos borgerskapets femtio äldste.

Peyron, C. E. A.

Sekreterare och kamrerare hos övriga institutioner.

Peyron, A. E.

Assistenten.

Flodman, Signe P. E.; Brunmark, Gerda.

Borgerskapets femtio äldste.

Stockholm hade sedan 1475 en av rådet utsedd representation, »fullmäktige på menighetens vägnar», i början 24, sedermera 48 ledamöter, vilka såsom stadens 48 äldste kvarstodo till 1768 och, efter det antalet ledamöter ökat till 50, sedermera behållits ända till våra dagar. Med tillkomsten av nu gällande kommunallagar upphörde de femtio äldstes befattning med stadens förvaltning. Borgerskapets femtio äldste, som väljas av de burskapsägande borgarna för fyra år i sänder, utgöra numera överstyrelse för borgerskapets ank- och gubbhus. De hava dessutom att granska ansökningar från dem, som önska erhålla burskap som borgare i Stockholm. De femtio äldste utse bland sig två alternerande ordförande.

Ledamöter.

Andersson, B. John F., ingenjör; Andrén, J. C., speceerhandlare, stadsfullm.; Berg, B. A. W., handlande; Bergengran, C. R., bokbindare; Billman, A. W., ingenjör; Björkroth, K. G. W., direktör; von Björnmarck, A. E. A., sjökaptän; Bohman, K. O. A., f. d. konsul,

alternerande ordf.; Broman, J. W., direktör; Brundin, F. A., direktör; Bäckström, J. W., grosshandlare; Cederlund, E. H., målarmästare; Dahlgren, K. W., handlande; Edberg, K. T., snickarmästare; Edlind, W. R., sjökaptän; Edström, E. O., handlande; Fahlstedt, E. W., perukmakare; Feychting, R. H., järnkramhandlare; From, P., fabrikör; Graf, F. K. J., generalkonsul; Hallgren, L. G., järnkramhandlare, stadsfullm.; Herzog, P., generalkonsul; Högund, O. M., fil. dr., grosshandlare; Lagerquist, K. J. F., viktualiehandlare; Lagerström, T., källarmästare; Lidell, F. J., handlande; Linderöth, J. G., urfabrikör, alternerande ordf.; Lindmark, C. A., skomakarmästare, stadsfullm.; Lovén, E. A., grosshandlare; Lundberg, K. L., direktör; Lundström, K. B., grosshandlare; Lyberg, H., bageriidkare; Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.; Nilsson, N., byggmästare; Nordquist, E. A., grosshandlare; Nyström, J. F., skräddarmästare; Ohlsson, J. E., speceerhandlare; Ramstedt, R. V., grosshandlare; Rosengrén, C. O. L., grosshandlare; Samuelsson, W. J. Hj., fabrikör; Sellberg, A. Z. L., åkariägare; Setterwall, J. G., grosshandlare; Simonsson, N. M., bryggeri-disponent; Sjögren, P. A., fabrikör; Sundström, H. A., grosshandlare; Sundström, L., juvelerare; Svensson, C. A., läderhandlare; Waldin, N. A., garvare; Åberg, C. L., sadelmakare; Åsberg, J., övermaskinist.

Borgerskapets bemedlingskommission.

För taxering av den borgerliga inkvarteringsavgiften inrättades år 1710 borgerskapets bemedlingskommission, och 1720 fick denna kommission befattningen med andra borgerliga utskylder. Kommissionens ledamöter väljas fortfarande av borgerskapets femtio äldste, som också utse revisorer. Från och med år 1866 upphörde kommissionen att vara ett huvudstadens förvaltningsverk. Den fortfar emellertid som välgörenhetsinrättning och förvaltar betydande donationsmedel, som för närvarande uppgå till, i runt tal, 3,475,600 kr.

Ledamöter.

Billman, A. W., ingenjör; Bohman, K. O. A., f. d. konsul, ordf.; Broman, J. W., direktör; Brundin, F. A., direktör; Edlind, W. R., sjökaptän; Feychting, R. H., järnkramhandlare; Linderöth, J. G., urfabrikör, vice ordf.; Lindmark, C. A., skomakarmästare, stadsfullm.; Lundström, K. B.

**Övriga
insti-
tutio-
ner.**

grosshandlare; **Nordquist**, E. A., grosshandlare; **Ohlsson**, J. E., specerihandlare; **Sjögren**, P. A., fabrikör; **Waldin**, N. A., garvare.

Borgerskapets gubbbhus.

Högalidsgatan 28, Sö.; st. 37 58.

Borgerskapets gubbbhus inrättades år 1788. Full försörjning lämnas inom gubbbhuset. Gubbbhusets fastighet är en större byggnad, belägen Högalidsgatan 28 å ett vidsträckt område. Gubbbhusets direktion väljes av borgerskapets femtio äldste. — Underhållstagarna erlägga ingen avgift. Gubbbhusets kapital och fonder uppgå f. n. till omkr. 3,361,000 kr.

Stadgar. Kungl. resolution ang. borgerskapets gubbbhus den 5 dec. 1788.

Direktionens ledamöter.

Björklöf, J. E., handlande; **Herrström**, O., byggmästare; **Lindmark**, C. A., skomakarmästare, stadsfullm.; **Lundström**, K. B., grosshandlare, vice ordf.; **Nordquist**, E. A., grosshandlare; **Rosengrén**, C. O. L., grosshandlare; **Simonsson**, N. M., disponent; **Wassén**, C., disponent, stadsfullm.; **Wennberg**, F. J. A., grosshandlare.

Borgerskapets änkhush.

Norrtullsgatan 45, Va.; st. 54 38.

Underhållstagarna i borgerskapets änkhush-inrättning, som skola vara minst 60 år gamla, medellösa änkor efter borgare i Stockholm, erhålla full försörjning. Inrättningen är numera inrymd i en större byggnad vid Norrtullsgatan. I änkhushets ursprungliga, ännu gällande kungl. reglemente stadgas, att änkhuset skall »dirigeras» av tio borgerskapets ledamöter, sex handlande och fyra »äldermän av ämbeten». Styrelsen kompletterar sig själv. Revisorer utses av borgerskapets femtio äldste. — Underhållstagarna erlägga ingen avgift. Änkhushets kapital och fonder uppgå f. n. till omkr. 2,535,000 kr.

Stadgar. Reglemente och förordning för borgerskapets änkhush den 7 maj 1725.

Styrelsens ledamöter.

Almström, O. H., disponent, stadsfullm.; **Bohman**, K. O. A., f. d. konsul; **Carlman**, C. R. A., hovjuvelerare; **Edberg**, K. Th., snickarmästare; **Engellau**, L. B., grosshandlare; **Grill**, A. B., direktör; **Janson**, A. G., byggmästare; **Ramstedt**, R. V., grosshandlare, ordf.; **Sundström**, H. A., grosshandlare; **Wikström**, C., grosshandlare.

Stockholms handelskammare

och i samband därmed stående institutioner.

Handelskammaren.

*Riddarhustorget 8, St.; rt. 6597; st. 19036;
expeditionstid: 10—4.*

Handelskammaren har till uppgift att med särskild hänsyn till Stockholm och dess närmaste omgivningar, som utgöra handelskammarens distrikt, verka för utvecklingen av handel, industri och sjöfart. I sådant avseende åligger det handelskammaren bland annat att följa handels, industriens och sjöfartens utveckling inom distriktet för att pröva behovet av åtgärder för dessa näringsgrenars främjande, att till myndigheter eller andra vederbörande frambära näringsidkarnes önskemål med avseende på lagstiftning, tullväsen, kommunikationsförhållanden m. m., att i allmänna frågor, som beröra näringslivet tillhandaga vederbörande myndigheter med utlåtande och upplysningar och att meddela auktorisation åt revisorer för utövande av yrkesmässig revisorsverksamhet, varjämte handelskammaren även har att samla och bearbeta statistiska och andra uppgifter angående verksamheten inom ovan angivna näringsgrenar samt årligen inom april månads utgång avgiva berättelse över kammarens verksamhet under föregående år.

Utom en redogörelse för handelskammarens verksamhet (månatliga »Meddelanden från Stockholms handelskammare») utger handelskammaren bl. a. i samverkan med Stockholms stads statistiska kontor tvänne omfattande statistiska publikationer angående handel och sjöfart samt fabriker och hantverk i huvudstaden.

Handelskammarens ledamöter hava tidigare utsetts dels av Stockholms köpmannaförening, dels av andra föreningar av näringsidkare i Stockholm, vilka efter inbjudan av handelskammaren beslutat att låta sig representeras i denna. För att tillmötesgå vissa av 1916 års riksdag uttalade önskemål beträffande de svenska handelskamrarnas organisation, omlades emellertid fr. o. m. år 1917 — utan ändring i själva handelskammarens verksamhetsformer och uppgifter — grunderna för kammarens sammansättning. Ledamöterna utses numera av handelskammarföreningen i Stockholm, till vilken tillträde står öppet för enskilda personer, bolag och föreningar för ekonomisk verksamhet inom vederbörande näringsgrenar ävensom andra personer, intresserade av kammarens uppgift. Ledamotsavgifterna i föreningen utgöra det ekonomiska grundlaget för handelskammarens verksamhet.

Handelskammaren består av minst 16 högst 50 ledamöter, som kallas fullmäktige och utses för två år i sänder bland föreningens ledamöter; hälften avgår varje år. Handelskammaren be-

stämmer, vilka affärgrenar, som skola vara representerade, ävensom antalet representanter för varje gren. Handelskammaren utser själv årligen en ordförande, en eller flera vice ordförande samt kassaförvaltare.

Sammanträden hållas i regel andra tisdagen i varje månad. För förberedande behandling av frågor tillsätter handelskammaren fyra utskott (verkställande utskottet, lagstiftningsutskottet, tullutskottet och kommunikationsutskottet), en redaktionsnämnd för redigeringen av kammarens publikationer, en nämnd för frågor om auktorisation av revisorer (revisorsnämnden) samt en intygsnämnd.

Handelskammaren anställer dels en sekreterare, dels ock behöfliga biträden.

Stadgar. Stadgar för Stockholms handelskammare och handelskammarföreningen i Stockholm, antagna den 29 dec. 1916 (stadgarna äro ännu, april 1917, ej fastställda av kungl. maj:t). Arbetsordning för handelskammaren, antagen den 9 jan. 1917.

Fullmäktige i handelskammaren.

Hedersordförande.

Wallenberg, K. A., förutv. minister för utrikes ärendena.

Ordförande.

Vakant.

Vice ordförande.

Broman, J. W., direktör (se nedan); Grönwall, F. A. A., fil. dr, bankdirektör (se nedan); Josephson, J., grosshandlare (se nedan).

Kassaförvaltare.

Lindström, C. A., grosshandlare.

Övriga fullmäktige.

Grupp 1. Livsmedel.

Fries, M. A. R., grosshandlare (firma Rud. Fries, Carl O. Levertins eftertr.); Höglund, C. H., grosshandlare (firma Carl Schütz jr.); Åkerlindh, J. G., direktör, stadsfullm. (Uppsala ångvarns AB.).

Grupp 2. Textilvaror, lädervaror och beklädnadsartiklar.

Brundin, F. A., direktör (AB. Frans Brundin); Collijn, J. A., grosshandlare (firma P. A. Collijn); Davidsohn, A., grosshandlare (firma Albert Davidsohn); Ericsson, J. E., direktör (Stockholms

Övriga
insti-
tutio-
ner.

bomullsspinneri och väveri AB.); **Josephson, J.**, grosshandlare (firma Bendix, Josephson & c:o); **Wetterlind, J. A.**, grosshandlare (firma Josef Wetterlind).

Grupp 3. Trävaror, pappersvaror och tryckalster.

Dymling, R., vice konsul (firma Jacob Versteegh); **Oldenburg, E.**, direktör (AB. centraltryckeriet); en vakant.

Grupp 4. Bränslematerial, byggnadsmaterial och lervaror.

Almström, K. W., disponent (Rörstrands fabriks AB.); **Lundström, K. B.**, grosshandlare (f. d. firma Joh. Lundström & c:o); **Malm, C. G. O.**, major, direktör (AB. skånska cementgjuteriet).

Grupp 5. Järn, metaller, maskiner och verktyg.

Bernström, E. A., kapten, direktör (AB. separator); **Graham, P. S.**, ingenjör (firma Graham Brothers); **Haak, O. K.**, direktör (Åkerberg & Hellströms metall-AB.); **Hjorth, B. A.**, direktör (AB. B. A. Hjorth & c:o); **Söderberg, P. J.**, direktör (Söderberg & Haak AB.).

Grupp 6. Olja och kemisk-tekniska artiklar.

Carlson, O. B., direktör (Stockholms superfosfat-fabriks AB.); **Lindström, C. A.**, grosshandlare (Krooks petroleum och olje-AB.).

Grupp 7. Rederiverksamhet och transport-väsen.

Appelqvist, J. A., direktör (Stockholms transport och bogserings-AB.; Finnboða varv); **Broman, J. W.**, direktör (Stockholms magasin); **Johnson, A. Ax:son**, generalkonsul, stadsfullm. (Johnson & c:o; rederi-AB. Nordstjernen); **Ljungberg, G. V.**, direktör (Stockholms rederi-AB. Svea); **Wallenberg, J. O.**, kapten, stadsfullm. (AB. sydafrikanska handelskompaniet).

Grupp 8. Bankverksamhet och fond-handel.

Billing, J. O. M., stadsmäklare; **Grönwall, F. A. A.**, fil. d.r., bankdirektör (AB. Göteborgs bank); **Philipson, M.**, bankdirektör (AB. Stockholms handelsbank); **Rydbeck, J. O. E.**, bankdirektör (AB. Sveriges privata centralbank); **Öhman, E. j:or**, bankir (bankirfirman E. Öhman jr.).

Grupp 9. Försäkringsrörelse och advokat-verksamhet.

Huselius, C. E. G., vice häradshövding, advokat (v. häradshövding G. Huselius' advokatbyrå); **Kinnander, O. Fr.**, vice häradshövding (försäkrings-AB. Skandia); **Sandström, G.**, vice häradshövding, advokat (v. häradshövding Gustaf Sandströms advokatbyrå).

Grupp 10. Affärsrörelse i allmänhet.

Dillner, K. A. G., kommerseråd, direktör (trafik-AB. Grängesberg-Oxelösund); **Hedenlund, L. A.**, bankdirektör (AB. nordiska kreditbanken); **Horn-gren, C. G.**, generalkonsul (AB. the swedish trading Co.); **Sachs, J. E.**, generalkonsul, direktör (AB. nordiska kompaniet).

Utskott och nämnder.

Verkställande utskottet.

Ledamöter.

Broman, J. W.; **Graham, P. S.**; **Grönwall, F. A. A.**; **Josephson, J.**; **Lindström, C. A.**; **Rydbeck, J. O. E.**; **Sachs, J. E.**; **Sandström, G.**; **Åker-lindh, J. G.**; en vakant.

Lagstiftningsutskottet.

Ledamöter.

Dillner, K. A. G.; **Grönwall, F. A. A.**, ordf.; **Kinnander, O. Fr.**; **Rydbeck, J. O. E.**; **Sachs, J. E.**; **Sandström, G.**; **Åkerlindh, J. G.**

Tullutskottet.

Ledamöter.

Almström, K. W.; **Ericsson, J. E.**; **Graham, P. S.**; **Hedenlund, L. A.**; **Hjorth, B. A.**; **Josephson, J.**, ordf.; **Wetterlind, J. A.**

Kommunikationsutskottet.

Ledamöter.

Appelqvist, J. A.; **Broman, J. W.**, ordf.; **Höglund, C. H.**; **Johnson, A. Ax:son**; **Lindström, C. A.**; **Ljungberg, G. V.**; **Wallenberg, J. O.**

Redaktionsnämnden.

Ledamöter.

Grönwall, F. A. A.; **Kinnander, O. Fr.**; **Malm, C. G. O.**; **Oldenburg, E.**, ordf.; **Wallenberg, J. O.**

Revisorsnämnden.

Ledamöter.

Dymling, R.; **Hedenlund, L. A.**; **Huselius, C. E. G.**, ordf.; **Rydbeck, J. O. E.**; **Wetterlind, J. A.**; **Öhman, E.**; en vakant.

Intygsnämnden.

Ledamöter.

Broman, J. W.; **Grönwall, F. A. A.**; **Huselius, C. E. G.**; **Josephson, J.**; en vakant.

Sekreterare.

Rosman, H., fil. d.r. Träffas å handelskamma-rens lokal kl. 1—3, rt. 28 49, st. 190 36.

Statistiker.

Andersson, J. Th., fil. d:r.

Amanuenser.

Lönegren, P. G:son; Tondén, A.; Jönsson, K. T.

Dessutom en kassörska och fyra kontorsbiträden.

**Av handelskammaren auktoriserade
revisorer.**

Enligt beslut av den 8 oktober 1912 meddelar handelskammaren på därom gjord ansökan auktorisation för revisor att utöva yrkesmässig revisorsverksamhet enligt fastställt reglemente. För behörighet att söka dylik auktorisation fordras, utom att hava fyllt 25 år, att äga god frejd samt råda över sig själv och

sitt gods, att vid handelshögskolan i Stockholm **Övriga**
hava avlagt på visst sätt kvalificerad ekonomisk **insti-**
examen och att genom väl vitsordad tjänstgö- **tutio-**
ring hos auktoriserad revisor eller köpmanna- **ner.**
föreningens ackords- och konkursavdelning hava
ådagalagt lämplighet för revisorsyrket. Auktori-
serad revisor avlägger »revisorslöfte» och erhåller
sedan handelskammarens certifikat samt står där-
efter i sin verksamhet under tillsyn av revisors-
nämnden. Auktorisationen kan genom beslut av
handelskammaren återkallas.

Revisorer.

Cassel, I. O.; Gardsten, K. A.; Heyman, C. B.; von
Hoften, E. G. N.; Holmström, H. J.; Nissvandt,
S. G.; Nyberg, J.; Peterson, K. V.; Ramstedt,
K. J.; Regnstrand, J. O.; Sillén, O. K. G.;
Smedman, J. G.; Svensson, Dagmar J.; Svens-
son, Thyra E. L.; Wanselius, K. O.

Svenska stadsförbundet

och i samband därmed stående institutioner.

Svenska stadsförbundet.

I juni månad 1907 utsände en av centralförbundet för socialt arbete tillsatt kommunalkommitté med riksgäldsfullmäktigen Emil Kinander som ordförande och frih. Erik Palmstierna som sekreterare en inbjudan till kongress mellan svenska städers, köpingars och municipalsamhällens fullmäktige, tjänstemän och andra kommunalt intresserade personer. Å denna kongress, som sammanträdde i oktober samma år, väcktes av kongressens bestyrelse förslag om upprättande av en samorganisation mellan de svenska stadssamhällena för främjande av deras gemensamma intressen och spridande av kunskap i kommunala frågor. Sedan en kommitté under kongressen behandlat ärendet och avgivit betänkande, beslöt kongressen den 12 oktober uttala sig för bildandet av en samorganisation mellan svenska städer, köpingar och municipalsamhällen, benämnd svenska stadsförbundet och organiserad i huvudsak efter ett samma dag antaget förslag till stadgar, och tillsatte därefter en kommitté att bringa organisationsplanerna till verkställighet och sammankalla ett konstituerande möte. I september 1908 sammanträdde den konstituerande kongressen, varvid förbundet bildades och stadgar antogs.

Berättigade till inträde i svenska stadsförbundet äro alla svenska städer, köpingar och municipalsamhällen. Medlemmarna företrädas vid förbundets kongresser genom ombud till olika antal efter folkmängd och erlägga årsavgift med högst 2 kr. för varje jämnt hundratal av medlems invånareantal. Förbundet företrädes dels av en *styrelse* av 7 ledamöter med 3 supplanter, som väljas av kongressen för tiden intill dess nästa kongress avslutats och förvaltar förbundets egendom och bevakar dess intressen, dels av en *representantförsamling*, vars medlemmar utses vid ordinarie kongressen, en för varje län eller till förbundet ansluten stad med över 30,000 invånare och som sammanträder då så prövas nödigt för att med styrelsen behandla vissa viktigare frågor. Vart tredje år sammanträder förbundet till *ordinarie kongress*, som i sista hand beslutar över förbundets verksamhet; däremellan kan i vissa fall inkallas *extra kongress*.

För främjande av förbundets syften har jämlikt stadgarna upprättats en *kommunal central-*

byrå, som förestås av förbundets sekreterare och har till uppgift att följa den kommunala utvecklingen i Sverige och utlandet, att samla för studier i kommunala ämnen behöfligt material, att besvara till byrån inkomna förfrågningar och sköta förbundets löpande ärenden. Denna byrå trädde i verksamhet den 20 oktober 1908.

Förbundets pressorgan är »*Svenska stadsförbundets tidskrift*», som under redaktion av förbundets sekreterare utkommer med 8 nummer årligen, innehållande uppsatser i kommunala rätts- och förvaltningsfrågor, redogörelser för kommunal praxis, notiser från de olika medlemmarnas kommunalförvaltningar m. m. Av kommunala centralbyrån utgives »*Svenska stadsförbundets skriftserie*» i vilken ingå ett flertal utredningar rörande olika kommunala spörsmål (beskattningsfrågor, inkorporering m. m.).

Vid 1916 års slut voro till stadsförbundet anslutna 99 städer, 33 köpingar och 77 municipalsamhällen. Under år 1916 verkställdes genom byrån ett antal större utredningar och besvarades 790 förfrågningar i kommunala ämnen.

Stockholms stad representeras i förbundets representantförsamling av ett ombud (jfr ovan) och erlägger årsavgift med 7,960 kr.

Stadgar. Stadgar för svenska stadsförbundet, antagna av konstituerande kongressen den 12 september 1908 med ändring den 31 augusti 1911 och den 3 september 1915.

Stockholms stads ombud i förbundets representantförsamling.

Kinander, C. E., direktör, riksgäldsfullm:s ordf.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Borgström, A. G. S., justitieråd, stadsfullm., Stockholm.

Vice ordförande.

Phragmén, L. E., professor, Djursholm.

Övriga ledamöter.

Carlander, A. Chr., grosshandlare, Göteborg; Hulting, E. Hj., disponent, Herrljunga; Lindahl, E. W., f. d. lektor, Malmö; Schneider, V. A., borgmästare, Örebro; Stålberg, C. A., direktör, Eskilstuna.

Suppleanter.

Flensburg, O. Fr., konsul, Gävle; Larsson, V., riksdagsman, Västerås; Swartling, A. I., disponent, Norrköping.

Sekreterare

(8,100 kr.).

Larsson, Y. G. R.

Skattmästare.

Phragmén, L. E. (se ovan).

Kommunala centralbyrån.

Nybrogatan 7, Ö.; rt. 133 49; st. 62 93; expeditionstid 9—3.

Föreståndare.

Sekreteraren hos styrelsen (se ovan).

Andre sekreterare

(5,800 kr.).

Lindholm, H.

Assistent

(4,000 kr.).

Lindh, K. E.

Dessutom å ordinarie stat två *skrivbiträden* och en *vaktmästare*.

**Övriga
insti-
tutio-
ner.**

Övriga
insti-
tutio-
ner.

Kungl. Djurgårdskommissionen.

Djurgårdskommissionen tillsattes av kungl. maj:t år 1910 med uppgift att förvalta vissa områden av norra Djurgården, det s. k. Fredrikshovsområdet samt veterinärinstitutets förra område, varjämte kommissionen fick i uppdrag att försälja de å dessa områden belägna byggnadstomter för kronans räkning.

Djurgårdskommissionen.

Drottninggatan 17, C.; rt. 55 91; st. 246 88; expeditionstid 11—3.

Ordförande.

Grill, C. E., överste.

Övriga ledamöter.

Abenius, J. G., vice häradshövding; Petersson, C. S. I., kapten.

Sekreterare.

Westin, G. A. H.

Kassör.

Carell, A. Margareta J.

Diverse sammanslutningar berörande stadens befattningshavare.

Stockholms stads tjänstemäns förening.

Tanken på åstadkommande av en sammanslutning bland stadens tjänstemän framfördes första gången inför 1905 års lönerreglering. De ordinarie tjänstemännen samlades då till ett möte, som dels avlät en skrivelse till stadsfullmäktige i löneregleringsfrågan dels tillsatte en tremannakommitté för bildande av en förening. Efter löneregleringens genomförande synes intresset emellertid hava domnat av och någon förening kom icke till stånd.

Hösten 1907 bildades däremot en sammanslutning mellan de extra, kamerala tjänstemännen hos drätselnämnden, till vilken anslöto sig samtliga ifrågavarande tjänstemän. Denna förenings lyckliga start förde åter tanken på en mera omfattande organisation. Efter en del förberedande arbete kom den 29 maj 1908 ett möte med stadens tjänstemän tillstånd och beslöts därvid bildande av »Stockholms stads tjänstemäns förening».

Föreningens ledamöter voro tidigare delade på sektioner (teknisk, kameral, och medicinsk) med särskilda styrelser. För föreningen i dess helhet fanns en »överstyrelse» bestående av ordförande (vald av föreningen i dess helhet) och representanter för sektionerna och deras styrelser.

Genom av föreningen den 28 februari 1913 antagna nya stadgar upphävdes emellertid sektionsindelningen.

Föreningens syfte angives i dess stadgar vara »att bereda sina medlemmar tillfälle till personlig beröring till gagn för ett gott samarbete mellan kommunens skilda förvaltningsgrenar;

att bland sina medlemmar sprida kunskap i kommunala ämnen genom föredrag, diskussioner, publikationer m. m. samt

att i övrigt tillvarata medlemmarnas intressen».

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av föreningens ordförande och vice ordförande samt 10 övriga ledamöter med 6 suppleanter, valda av föreningen vid ordinarie sammanträde för tiden till nästa ordinarie sammanträde.

Av styrelsens medlemmar skola såsom regel 6 med 3 suppleanter representera *kamerala*, 4 med 2 suppleanter *tekniska* och 2 med 1 suppleant *övriga* (juridiska, medicinska m. fl.)

tjänstemän. Av de ordinarie ledamöterna skola såsom regel tre vara extra ordinarie tjänstemän, en från var och en av de tre grupperna. Högst tre tjänstemän lydande under samma nämnd, avdelning av nämnd eller styrelse må samtidigt vara ordinarie ledamöter av styrelsen. För den händelse nödigt antal ledamöter av de skilda kategorierna icke kunna utses, äger föreningen att besätta vakanta platser oberoende av ovanstående bestämmelser.

Revision av styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper verkställas före den 15 februari varje år genom högst 4 revisorer jämte lika många suppleanter. Revisionsberättelsen behandlas å ordinarie sammanträdet.

Ordinarie föreningssammanträde hålles årligen före mars månads utgång.

Årsavgiften är två kronor. Föreningens organ är »Vår stad. Tidskrift för Stockholms stads tjänstemän», som utkommer med 8 å 10 nummer årligen.

Ordförande.

Nordfeldt, A. G., inspektörsassistent.

Vice ordförande.

Kihlström, O., kontorschef.

Övriga ledamöter.

Barkman, E. V., revisor; Bobeck, P. E., byggnadsingenjör; Dahlberg, L. A., stadsplaneingenjör; Hedström, E., distriktsingenjör; Larsson, J. E., bokhållare, redaktör för föreningens tidskrift; Nilsson, f. Medin, Karin E., fru; Persson, J., ingenjör; Schön, A. F., assistent; Staël von Holstein, Ch. Mathilda, ombudsman hos lantegendomsnämnden; Tegnér, U. W., bokhållare och kassör, sekreterare och kassaförvaltare.

Suppleanter.

Edwall, A., förrädsbokhållare; Erdmann, F. D., kontorsskrivare; Landberg, E. W., civilingenjör; Sjödin, J., civilingenjör; Stavenow, H. H. D., t. f. kontorsbiträde; Östman, N. F., t. f. arkivföreståndare.

Revisorer.

Flagstad, C. A. E., kontorsbiträde; Kinnman, C. E. T. civilingenjör; Olbers, G. E., ingenjör.

Övriga Stockholms stads tjänstemäns dyrtids-institutio- ner.

Stockholms stads tjänstemäns dyrtidsförening bildades den 10 februari 1916 och utgör en sammanslutning av befattningshavare i Stockholms stads tjänst med ändamål att bereda sina medlemmar tillfälle till gynnsamma inköp av livsmedel och andra förnödenheter, varjämte ett 60-tal firmor, representerande så gott som alla branscher, lämna rabatter, växlande mellan 5 och 25 %.

Medlemsantalet i april 1917 uppgår till 436. Vid varje verk representeras föreningen av en kommissionär. Ordinarie föreningsammansamling hålles årligen före februari månads utgång.

Årsavgiften är 1,50 kr., dock erlägger medlem, som på grund av sin tjänsteställning är berättigad till medlemskap i Stockholms stads tjänstemäns förening, men ej begagnar sig därav, en avgift av 3 kronor.

Ordförande.

Larsson, J. E., bokhållare.

Sekreterare och kassaförvaltare.

Bjurelius, W. E., byråingenjör; rt. 166 41; st. Brunkeb. 808 37.

Övriga ledamöter.

Dahlberg, L. A., stadsplaneingenjör; Johansson, A. E., förrädbokhållare; Regnér, C. O. F., förste tillsyningsman; Schön, A. F., assistent; Ahlin, A. Hj. D., syssloman.

Stockholms stads vaktmästares för- ening.

I september 1907 utsändes en av ett femton-tal stadens vaktmästare utfärdad inbjudan till ett sammanträde för bildande av en förening. Ett dylikt sammanträde kom också till stånd och sedan en interimstyrelse framlagt förslag till stadgar, blevo dessa antagna på sammanträdet den 3 november 1907. En del ändringar i dessa stadgar beslutades sedermera år 1912.

Föreningen utgör enligt stadgarna en sammanslutning av vaktmästare och med dem likställda befattningshavare vid stadens olika verk och inrättningar och har till ändamål att genom samarbete söka åstadkomma ett gott kamratskap bland sina medlemmar samt att på alla sätt främja höjandet av vaktmästarkårens intellektuella, sociala och ekonomiska ställning. Föreningen avhåller årligen fyra ordinarie sammanträden, ett i vardera av månaderna februari, maj, september och december. Årsavgiften är två kronor. Styrelsen består av sju ledamöter med tre ersättare, samt utser inom sig ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör. För

den årliga revisionen utser föreningen tre revisorer med två ersättare. Revisionen skall vara verkställd före den 1 februari, varefter frågan om ansvarsfrihet behandlas å februarisammansammanträdet.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

Frisk, A. R., vaktmästare vid Sofia folkskola.

Vice ordförande.

Holmström, C. H., vaktmästare vid fattigvårds-nämndens expedition.

Övriga ledamöter.

Dahlberg, K. J., vaktmästare vid byggnadskon-toret, kassör; Karlsson, E. A., förste vakt-mästare vid stadsfullm:s exp.; Lundberg, O. T. V., vaktmästare vid folkskoledirektionens expedition; Uddén, A. E., vaktmästare vid ar-betsinrättningen, sekr.; Weber, P. O., vakt-mästare vid allmänna försörjningsinrättningen.

Ersättare.

Söhr, O., vaktmästare vid Jakobs folkskola;
Sabel, K. G., förste vaktmästare vid arbets-förmedlingen; Ohlsson, P. G., stads tjänare.

Änke- och pupillkassan vid stadens ämbetsverk.

Varje manlig innehavare av ordinarie befattning å stadens lönestat är pliktig ingå som del-ägare i änke- och pupillkassan; dock äger förste innehavare av nyinrättad befattning valfrihet. Befattningshavare ingår i kassan med ett visst del-ägarebelopp, i allmänhet 80 % av hans begyn-nelselön, dock högst 4,800 kr. Intagande av nya befattningar och ändring i delägarebelopp sker genom de vart femte år mellan kassan och staden avslutade kontrakt. Vid dessa femårs-regleringar bestämmes också det belopp, varmed staden bidrager till kassans utgifter. Nu gällande kontrakt avser åren 1913—17.

Delägare erlägger vid inträdet en inträdes-avgift av 6 % å delägarbeloppet samt eventuellt överärighetsavgift, beräknad till 6 % av delägarbeloppet för den tid hans ålder vid inträdet i kassan överstiger 30 år. I årlig av-gift erlägges 5 % å delägarbeloppet.

Pensionen utgår till änka och barn med inalles 28 % av delägarbeloppet.

Kassan förvaltas av en direktion, bestående av sju ledamöter, därav en utses av stadsfullmäktige samt sex av och bland kassans delägare. Dessa senare, av vilka två skola vara magistrats-ledamöter och fyra tjänstemän, väljas vid allmän sammankomst för en tid av tre år. Såväl hos direktionen som vid delägarnas sammankomst är den främste av magistratsledamöterna ordförande.

Vid nämnda sammankomst väljas även två suppleanter, av vilka en skall vara magistratsledamot. För den av stadsfullmäktige valde ledamoten utses av stadsfullmäktige suppleant.

Reglemente. Reglemente för änke- och pupillkassan vid Stockholms stads ämbetsverk, fastställt av kungl. maj:t den 9 maj 1902, med ändringar den 31 dec. 1915.

Ordförande.

Dahlberg, A. E., rådman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

d'Ailly, G. A. H., byråchef, stadsfullm. (vald av stadsfullm.); **Holmberg, K. E.**, tf. kamrerare; **Lindblom, F. G. A.**, fattigvårdsinspektör; **Malm, P. L.**, tf. stadskamrerare, kamrerare; **Salmonson, O. J.**, magistratssekreterare; **Strahl, A. A. F.**, rådman.

Suppleanter.

Cavallin, B. S. Ch., rådman; **Dickman, K. D.**, byråchef i pensionsstyrelsen (vald av stadsfullm.); **Nyström, K. E.**, förste vaktmästare.

Av stadsfullmäktige utsedda revisorer.

Björkman, P. A., lektor; **Järte, O. E. F.**, aktuarie.

Övriga revisorer.

(Utsedda av kassan.)

Rundquist, C. A., rådman; **Kihlström, O.**, kon-torschef; **Karlsson, E. A.**, förste vaktmästare; **Barkman, E. V.**, revisor (suppl.); **Sabel, K. G.**, förste vaktmästare (suppl.).

Sjuk- och begravningskassorna vid Stockholms stads verk och inrättningar.

År 1906 registrerades hos överståthållaräm-betet stadgar för en sjuk- och begravningskassa, avsedd för stadens befattningshavare. Sedan genom sjukkasselagens tillkomst en del ändringar nödvändiggjorts, hava nya stadgar år 1914 antagits, särskilt för sjuk- och särskilt för begravningskassan, båda dock stående under samma styrelse.

Sjukkassan står öppen för varje av nämnd eller styrelse antagen befattningshavare (extra eller ordinarie), som med intyg av tvenne ledamöter i kassan styrker sig äga god hälsa och icke vederligen vara behäftad med åkomma, som kan antagas komma att kräva varaktigare sjukhjälp. Kassan har två medlemsklasser. Inträdesavgift erlägges i den lägre med 3 och i den högre med 5 kr., fast avgift utgår i den lägre

med 50 öre för manlig och 70 öre för kvinnlig medlem samt i den högre med resp. 1,20 kr. och 1,70 kr., allt per månad, vilka avgifter efter uppnådda fyrtio år ökas med 50 %. Betalningen sker kvartalsvis. Sjukhjälp utgår i den lägre klassen med 1,50, i den högre med 3 kr. per dag.

Begravningskassan står öppen för delägare i sjukkassan. Även den är delad i två klasser. Inträdesavgiften utgör i den lägre 5 och i den högre 10 kr. Årsavgifterna utgå med olika belopp beroende på vederbörandes ålder vid inträdet. Begravningshjälp utgår med resp. 250 och 500 kr.

Båda kassorna hava en gemensam styrelse om fem ledamöter och fem suppleanter, av vilka delägarna under drätsel-nämnden, fattigvårds-nämnden, hälsovårdsnämnden och gasverksstyrelsen, varje grupp inom sig utse en och den femte väljes å ordinarie sammanträde i mars månad.

För den årliga revisionen utses å ordinarie sammanträdet tre revisorer med lika många suppleanter för sjukkassan och två revisorer med en suppleant för begravningskassan.

Styrelse.

Ordförande.

Billing, J. M. A., tf. stadsbokhållare.

Vice ordförande.

Johansson, A. G., syssloman.

Övriga ledamöter.

Lindqvist, E. G., extra kammarskrivare, kassa-kontrollant; **Winge, F. G. E.**, förste bok-förare; **Öström, J. N. H.**, kontors-skrivare, sekreterare.

Suppleanter.

Berg, L. H., bokhållare (se nedan); **Dahlberg, K. J.**, vaktmästare; **Lindvall, J. W. A.**, gas-mästare; **Stavenow, H. H. D.**, tf. kontors-skrivare; **Åhlin, A. Hj. D.**, syssloman.

Revisorer för sjukkassan.

Malmros, N., bokhållare; **Molin, A.**, kontors-skrivare; **Strauss, G. B.**, kassör; **Brobeck, E. U.**, kontorsbiträde (suppl.); **Lindqvist, f. Rydell, Elin M.**, assistent (suppl.); **Schalin, A. V.**, bokhållare (suppl.).

Revisorer för begravningskassan.

Malmros, N., bokhållare; **Strauss, G. B.**, kassör; **Molin, A.**, kontors-skrivare (suppl.).

Redogörare.

Berg, L. H., bokhållare vid vattenledningsverket (se ovan).

Övriga
insti-
tutio-
ner.

